

Rolnummers 5023 en 5024
Arrest nr. 141/2011 van 27 juli 2011

A R R E S T

In zake : de beroepen tot vernietiging van de artikelen 2, 3 en 10 van de wet van 25 januari 2010 « tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (RPPol) wat betreft de benoeming in de graad van aanstelling van bepaalde personeelsleden van de algemene directie van de gerechtelijke politie », ingesteld door Valentin Zwakhoven en door Johan Coolen en Louis Timmers.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit voorzitter M. Bossuyt, rechter J.-P. Snappe, waarnemend voorzitter, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en F. Daoût, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de beroepen en rechtspleging

a. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 2 september 2010 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 3 september 2010, is beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 2 en 3 van de wet van 25 januari 2010 « tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (RPPol) wat betreft de benoeming in de graad van aanstelling van bepaalde personeelsleden van de algemene directie van de gerechtelijke politie » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 3 maart 2010) door Valentin Zwakhoven, die keuze van woonplaats doet te 9030 Mariakerke, Mazestraat 16.

b. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 3 september 2010 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 6 september 2010, is beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 2, 3 en 10 van dezelfde wet door Johan Coolen en Louis Timmers, die keuze van woonplaats doen te 1860 Meise, Vilvoordsesteenweg 101.

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 5023 en 5024 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

De Ministerraad heeft een memorie ingediend, de verzoekende partijen hebben memories van antwoord ingediend en de Ministerraad heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 18 mei 2011 :

- zijn verschenen :

. Mr. P. Crispyn, advocaat bij de balie te Gent, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 5023;

. Mr. C. Flamend, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen in de zaak nr. 5024;

. Mr. J. Fransen *loco* Mr. M. Stommels, advocaten bij de balie te Antwerpen, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers T. Merckx-Van Goey en P. Nihoul verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- zijn de zaken in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. In rechte

- A -

A.1.1. V. Zwakhoven is benoemd als inspecteur en aangesteld als hoofdinspecteur van politie. Hij is verbonden aan de federale gerechtelijke politie te Hasselt en werkt er als operationeel misdrijfanalist, waarvoor hij destijds bij de rijkswacht een gespecialiseerde opleiding heeft gevolgd. Hij voert aan dat hij wat betreft zijn mogelijkheden om overeenkomstig de bestreden bepalingen vast benoemd te worden als hoofdinspecteur, gediscrimineerd wordt in vergelijking met de collega's die gewezen leden zijn van de bewakings- en opsporingsbrigades bij de rijkswacht (hierna : leden van de voormalige BOB).

A.1.2. J. Coolen en L. Timmers zijn eveneens aangesteld als hoofdinspecteur van politie en werken als operationeel misdrijfanalist. Zij stellen dat zij dankzij de bestreden bepalingen wel recht krijgen op een benoeming in de graad van hoofdinspecteur, maar nog steeds op een minder gunstige manier, omdat zij niet beschikken over het brevet van de aanvullende gerechtelijke opleiding dat toegang verleende tot de bewakings- en opsporingsbrigades bij de rijkswacht (hierna : BOB-brevet).

A.1.3. De Ministerraad betwist het belang van de verzoekende partijen niet.

A.2.1. De verzoekende partijen voeren in een enig middel de schending aan van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet door de artikelen 2, 3 en 10, van de wet van 25 januari 2010 tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (RPPol) wat betreft de benoeming in de graad van aanstelling van bepaalde personeelsleden van de algemene directie van de gerechtelijke politie (hierna : de wet van 25 januari 2010). Zij achten zich als operationele misdrijfanalisten gediscrimineerd ten opzichte van de aangestelde hoofdinspecteurs die over het BOB-brevet beschikken.

A.2.2. Overeenkomstig artikel 2 van de wet van 25 januari 2010 kunnen de leden van de voormalige BOB die zijn aangesteld als hoofdinspecteur vanaf 2008 in vijf lichtingen worden benoemd tot hoofdinspecteur, mits het volgen van een opleiding van minstens 140 uren.

De operationele misdrijfanalisten die zijn aangesteld als hoofdinspecteur - zoals de verzoekende partijen - zullen overeenkomstig artikel 3 van de wet van 25 januari 2010 eerst vanaf 1 januari 2013 in die graad kunnen worden benoemd.

Bovendien krijgen zij bij die gelegenheid overeenkomstig artikel XII.XI.18ter van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (RPPol), zoals ingevoegd bij artikel 10 van de wet van 25 januari 2010, de loonschaal M1.1, ongeacht het maximum van de loonschaal die ze voordien hadden en zonder dat de toelage voor de « gerechtelijke zuil » in hun wedde wordt opgenomen, terwijl de leden van de voormalige BOB overeenkomstig artikel XII.XI.18bis van het RPPol de loonschaal M1.1 of M2.1 krijgen, vermeerderd met de toelage voor de « gerechtelijke zuil ».

A.2.3. De verzoekende partijen doen opmerken dat zij evenzeer als de leden van de voormalige BOB de basisopleiding binnen de rijkswacht hebben gevolgd en een selectieprocedure hebben doorlopen waarin zowel de intelligentie, het redeneervermogen en de persoonlijkheid van de kandidaten als hun vermogen om een gerechtelijke casus te analyseren zijn getest. In de selectieprocedure voor de toegang tot de opleiding voor de bewakings- en opsporingsbrigades is er enkel een kennistest.

Bovendien hebben de kandidaat-operationele misdrijfanalisten na hun selectie met succes een gespecialiseerde opleiding gevolgd om het brevet van operationeel misdrijfanalist te kunnen behalen, waarvoor een slaagpercentage van minimum 70 pct. van de punten is vereist.

Ten slotte kan elk van de verzoekende partijen bogen op een relevante ervaring sinds 1994 en zijn ze bereid om de aanvullende opleiding van 140 uren te volgen.

Zij besluiten dat zij aan minstens even strenge voorwaarden voldoen als de leden van de voormalige BOB en derhalve zonder verantwoording worden achtergesteld.

A.3.1. De Ministerraad zet in eerste instantie uiteen dat de wetgever met de bestreden bepalingen heeft willen tegemoetkomen aan het arrest van het Hof nr. 94/2008 van 26 juni 2008.

Bij dat arrest vernietigde het Hof de bepalingen die in de weg stonden van de bevordering door overgang van kader voor aangestelde hoofdinspecteurs en commissarissen van de algemene directie van de gerechtelijke politie die, terwijl ze voldoen aan alle overige gestelde voorwaarden, geen houder zijn van het BOB-brevet.

De bestreden wet werkt die discriminatie weg door te voorzien in een benoeming voor alle in een hogere graad aangestelden, weliswaar niet noodzakelijkerwijze met dezelfde modaliteiten, die evenwel redelijk te verantwoorden zijn.

Het eerste uitgangspunt van de wet van 25 januari 2010 is het herstel van de benoemingsregels voor de leden van de voormalige BOB zoals vervat in de wet van 2 juni 2006 tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten wat betreft de benoeming in de graad van aanstelling van bepaalde personeelsleden van de algemene directie van de gerechtelijke politie.

Het tweede uitgangspunt is dat ook aangestelden die geen leden van de voormalige BOB zijn, kunnen worden benoemd. Volgens de parlementaire voorbereiding « [verschilt] hun parcours toch in niet onbelangrijke mate [...] van dat van hun collega's van de ex-BOB. Het gaat hier immers om leden van de rijkswacht die reeds de bekwaamheden van de basisopleiding binnen de rijkswacht hadden verworven en die, alvorens het BOB-brevet te kunnen behalen, eerst dienden te slagen voor een kennistest en vervolgens met succes een bijzondere opleiding dienden te volgen, wat niet of in mindere mate het geval was voor andere personeelsleden. Door het vereisen van het brevet dat toegang verschafte tot de BOB, een voorafgaandelijke aanstelling, de uitoefening van de functie gedurende minimum 5 jaar en een aanvullende opleiding kan in onderhavig geval gesteld worden dat de laureaten van dit parcours *ad hoc* aan de vereisten hebben voldaan die vergelijkbaar zijn met de normale procedure. Daarom worden de aangestelde niet-BOB'ers aansluitend op hun collega's ex-BOB benoemd. Hen wordt geen bijkomende opleiding opgelegd, noch een extra verplichte aanwezigheidstermijn van 5 jaar na benoeming. Daartegenover staat dan, wat de inschaling in het officierenkader betreft, een klassieke driestappenmethode. Die objectieve verschillen inzake parcours en modaliteiten rechtvaardigen een verschil in timing en inschaling en bieden een antwoord op de opmerking van de Raad van State dienaangaande » (*Parl. St., Kamer, 2008-2009, DOC 52-2193/001, p. 5*).

A.3.2. De Ministerraad omschrijft vervolgens de categorie van de houders van het BOB-brevet in vergelijking met de houders van het brevet van operationeel misdrijfanalist.

De leden van de voormalige BOB zijn leden van de rijkswacht die reeds de bekwaamheden van de basisopleiding hebben verworven en die, alvorens het BOB-brevet te kunnen behalen, dienden te slagen voor een kennistest en vervolgens met succes een bijzondere opleiding hebben gevolgd. Na hun opleiding voerden de leden over het hele grondgebied onderzoeksopdrachten uit in de strijd tegen de zware criminaliteit. De bewakings- en opsporingsbrigades waren de enigen die zich naast de staatsveiligheid bezighielden met terrorismebestrijding.

De operationele misdrijfanalisten maakten deel uit van de vroegere rijkswacht op niveau van de districten, maar behoorden niet tot de bewakings- en opsporingsbrigades. Zij voerden geen operationele rechercheopdrachten uit en gaven enkel laterale steun in de vorm van analyse. Zij doen echter geen werk op het terrein.

Dat de personeelsleden die houder zijn van het BOB-brevet of van het brevet van de hogere aanvullende gerechtelijke opleiding of van het brevet van operationeel misdrijfanalist of strategisch analist, worden geacht de opleidingsvoorwaarden voor de toekenning van de in artikel XII.XI.21, § 2, van het RPPol bedoelde bijkomende toelage te vervullen, betekent nog niet dat die brevetten gelijkwaardig zijn. Evenmin kan uit het gegeven dat de operationele misdrijfanalisten de algemene functionele rechercheopleiding moeten volgen, worden afgeleid dat de destijds georganiseerde opleiding voor operationele misdrijfanalisten gelijkwaardig is met de opleiding van de bewakings- en opsporingsbrigades. Bovendien zijn de operationele misdrijfanalisten in het kader van de sociale promotie vrijgesteld van de persoonlijkheidsproef en van het selectiegesprek.

De Ministerraad besluit dat er wel degelijk een duidelijk verschil is tussen de twee categorieën van personen.

A.3.3. De Ministerraad betoogt voorts dat beide categorieën van personen een substantieel voordeel krijgen dat gelijkwaardig is binnen de ruimere context van de politiehervorming. De discriminatie die het Hof had

vastgesteld tussen de leden van de voormalige BOB, die konden worden benoemd in de graad waarin zij werden aangesteld, en de operationele misdrijfanalisten die dat niet konden, is weggewerkt.

De modaliteiten van de benoemingsprocedure zijn op zich niet onredelijk en vormen niet het substantiële voordeel dat de verzoekende partijen erin zien, omdat alles wordt gecompenseerd.

De benoeming van de leden van de voormalige BOB is immers afhankelijk van een aantal voorwaarden die niet worden opgelegd aan de operationele misdrijfanalisten: de operationele misdrijfanalisten dienen geen bijkomende opleiding te volgen en worden niet gedurende vijf jaren vanaf de benoeming uitgesloten van de mobiliteit voor andere betrekkingen dan die in de algemene directie gerechtelijke politie van de federale politie.

De Ministerraad besluit dat de wetgever zodoende is gebleven binnen de ruime beoordelingsmarge die hem volgens het voormelde arrest nr. 94/2008 moet worden gelaten.

A.4.1. De verzoekende partijen antwoorden dat de Ministerraad ten onrechte stelt dat de operationele misdrijfanalisten geen operationele medewerkers zouden zijn. De operationele misdrijfanalisten zijn bijzonder gespecialiseerde rechercheurs die eveneens operationele rechercheopdrachten uitvoeren.

A.4.2. De verzoekende partijen verduidelijken wat de strenge selectieprocedure, de opleiding en de inhoud van de functie operationele misdrijfanalyse inhoudt, om aan de hand daarvan aan te tonen dat gelijke benoemings- en geldelijke modaliteiten verantwoord zijn en dat zij zonder reden worden gediscrimineerd.

Allereerst is er de doorgedreven selectieprocedure met drie onderdelen. Eerst worden de cognitieve kwaliteiten en de persoonlijkheid van de kandidaat getest. Dan moet de kandidaat een gerechtelijke casus analyseren, waarbij hij wordt geëvalueerd op het vlak van het denkproces, het rapporteringsvermogen en de attitude. De kandidaat moet beantwoorden aan het vooropgestelde profiel. Het percentage geslaagden is jaarlijks tussen de 15 tot 20 pct.

Voor de geslaagden volgt dan een polyvalente opleiding in algemene, specifieke en technische vaardigheden, waarvoor een minimum van 70 pct. moet worden behaald.

De operationele misdrijfanalisten voldoen aan hogere normen inzake de selectie, opleiding en evaluatie dan de leden van de voormalige BOB. De operationele misdrijfanalisten zijn degelijk opgeleid en hebben een ervaring opgebouwd die onontbeerlijk is binnen de gerechtelijke zuil van de federale politie. Zoals zo velen, blijkt ook de Ministerraad niet de juiste inhoud te kennen van de functie van de operationele misdrijfanalisten. Zij zorgen ervoor dat alle denkpistes worden onderzocht en dat op grond daarvan ook de meest efficiënte onderzoeksdaden worden voorgesteld en verwerkt. De functie van operationeel misdrijfanalist is een bijzonder gespecialiseerde functie. Sinds de politiehervorming moet men overigens reeds over het BOB-brevet beschikken om de opleiding voor operationeel misdrijfanalist te mogen aanvatten.

A.4.3. Voorts doen de verzoekende partijen opmerken dat het Nationaal Syndicaat voor Politie- en Veiligheidspersoneel van mening was dat de operationele misdrijfanalisten samen met de leden van de voormalige BOB moesten worden benoemd en niet nadien, vanaf 2013. De Ministerraad stelt de zaken niet correct voor door te beweren dat alle vakbonden het eens waren met de voorgestelde regeling.

A.4.4. De verzoekende partijen stellen dat zij worden benadeeld zowel wat betreft hun wedde, het vakantiegeld, de eindejaarstoelage, de toelagen voor overuren en weekenduren en hun pensioen, hoewel zij evenzeer voldoen aan de gestelde voorwaarden. Zij zijn bereid de bijkomende opleiding van 140 uren te volgen, gekoppeld aan de beperking inzake mobiliteit. Het verschil in behandeling zou ook gemakkelijk weggewerkt kunnen worden door de ouderdom van het brevet te gebruiken als criterium voor de volgorde van benoeming.

De verzoekende partijen besluiten dat het verschil in behandeling tussen de twee perfect vergelijkbare categorieën van personen niet steunt op een objectieve en redelijke verantwoording en derhalve in strijd is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

A.5.1. In zijn memorie van wederantwoord stelt de Ministerraad dat er grondig voorafgaand overleg is geweest met de representatieve vakorganisaties en dat die wel degelijk hebben ingestemd met de voorgestelde oplossing.

A.5.2. Volgens de Ministerraad zet de vergelijking die de verzoekende partijen maken tussen de opleiding en het takenpakket van de operationele misdrijfanalisten en de leden van de voormalige BOB in de verf dat het twee duidelijk onderscheiden categorieën van personeelsleden betreft. Het Hof heeft in zijn arrest nr. 94/2008 geoordeeld dat de bestreden maatregel berust op een objectief criterium, namelijk de aard van het in aanmerking genomen brevet, en relevant is om de doelstelling van de wetgever te bereiken.

De vergelijking tussen de opleiding van de operationele misdrijfanalisten en die van de leden van de voormalige BOB loopt mank. De oude opleiding van de leden van de bewakings- en opsporingsbrigades wordt vergeleken met de nieuwe opleiding van de operationele misdrijfanalisten, die verschilt van de oude opleiding die de verzoekende partijen hebben genoten. De verzoekende partijen hebben geen gerechtelijke opleiding gevolgd, maar een opleiding bij de rijkswacht. De nieuwe operationele misdrijfanalisten dienen een functionele gerechtelijke opleiding te volgen en, aansluitend, een opleiding voor operationele misdrijfanalisten.

De Ministerraad herhaalt dat de verzoekende partijen geen echte rechercheurs op het terrein zijn. Bij de toenmalige rijkswacht gaven de operationele misdrijfanalisten ondersteuning aan de rechercheurs van de bewakings- en opsporingsbrigades, maar zij maakten geen deel uit van de bewakings- en opsporingsbrigades en voerden geen terreinwerk uit.

De Ministerraad refereert aan artikel XI.13 van het ministerieel besluit van 28 december 2001 tot uitvoering van sommige bepalingen van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (UBPol). De vergoeding voor werkelijke onderzoekskosten komt toe aan personeelsleden van de gedeconcentreerde gerechtelijke diensten of van onderzoekscellen, voor zover ze noch een administratieve of secretariaatsbetrekking, noch een beheersbetrekking waarnemen. Daarin worden de door de misdrijfanalisten beklede betrekkingen gelijkgesteld met beheersbetrekkingen.

Het is bij het streven naar een evenwichtige integratie van de rechercheurs uit de verschillende vroegere politiediensten binnen de gerechtelijke zuil niet onredelijk om de operationele misdrijfanalisten zoals de verzoekende partijen apart te behandelen. Bovendien is die aparte behandeling niet zo vergaand.

De Ministerraad doet opmerken dat het Hof in zijn arrest nr. 94/2008 bezwaar had tegen een regeling die enkel gunstig was voor de houders van een BOB-brevet. De huidige regeling beoogt een evenwicht tot stand te brengen door voor alle aangestelden in een benoeming te voorzien. De verschillende modaliteiten wat inschaling en timing betreft, zijn objectief verantwoord door, enerzijds, het BOB-brevet en, anderzijds, de aard van de functie die de houders van dat brevet uitoefenen.

De verzoekende partijen hebben het bijkomende voordeel dat zij daadwerkelijk in 2013 worden benoemd en niet volgens een opdeling in dalende kaderanciënniteit. Rekening houdend met de voordelen die de verzoekende partijen uit de bestreden wet halen en de budgettaire weerslag ervan, zijn de verschillen niet onredelijk en wordt het doel bereikt zonder dat er onevenredige gevolgen zijn.

- B -

B.1. De verzoekende partijen voeren de schending aan van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie gewaarborgd bij de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, door de artikelen 2, 3 en 10 van de wet van 25 januari 2010 « tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (RPPol) wat betreft de benoeming in de graad van aanstelling van bepaalde personeelsleden van de algemene directie van de gerechtelijke politie » (hierna : de wet van 25 januari 2010), die bepalen :

« Art. 2. In het RPPol wordt in de plaats van artikel XII.VII.15^{quater}, vernietigd bij arrest nr. 94/2008 van het Grondwettelijk Hof, het als volgt luidende artikel XII.VII.15^{quater} ingevoegd :

‘ Art. XII.VII.15^{quater}. § 1. De actuele personeelsleden van het basiskader die op 1 januari 2001 houder zijn van het brevet van de aanvullende gerechtelijke opleiding dat toegang verleende tot de bewakings- en opsporingsbrigades van de rijkswacht, die vanaf die datum ononderbroken zijn aangewezen voor een betrekking van de algemene directie gerechtelijke politie van de federale politie en die geen laatste evaluatie met eindvermelding “ onvoldoende ” hebben, kunnen worden bevorderd door overgang naar het middenkader mits zij een bijzondere opleiding voor de overgang naar het middenkader volgen.

§ 2. Het programma van de in paragraaf 1 bedoelde opleiding wordt bepaald door de Koning. Zij bedraagt niet minder dan 140 uren en wordt gespreid over maximaal twee jaren.

De toelating tot de opleiding wordt vastgesteld door de in paragraaf 1 bedoelde personeelsleden in te delen in vijf gelijke groepen in dalende volgorde van ouderdom van hun in paragraaf 1 bedoeld brevet en, bij gelijke ouderdom van dat brevet, van kaderanciënniteit; elk jaar worden de kandidaten van de volgende groep tot de opleiding toegelaten, voor zover zij geen laatste evaluatie met eindvermelding “ onvoldoende ” hebben.

§ 3. De in paragraaf 2, tweede lid, bedoelde personeelsleden van de eerste groep die aan alle voorwaarden ter zake beantwoorden, worden bevorderd op 1 januari 2008; de anderen worden bevorderd op 1 januari van het jaar dat volgt op dat waarin zij de opleiding hebben voltooid.

De krachtens paragraaf 1 bevorderde personeelsleden, worden gedurende vijf jaar vanaf de bevordering uitgesloten van de mobiliteit voor andere betrekkingen dan die in de algemene directie gerechtelijke politie van de federale politie.

Deze bevorderingen worden niet aangerekend op het aantal personeelsleden dat wordt toegelaten tot de basisopleiding voor het middenkader. ’

Art. 3. In het RPPol wordt een artikel XII.VII.15^{quinquies} ingevoegd, luidende :

‘ Art. XII.VII.15^{quinquies}. De actuele personeelsleden van het basiskader die sinds de inwerkingtreding van dit besluit ononderbroken zijn aangesteld in de graad van hoofdinspecteur van politie krachtens artikel XII.VII.21 en die niet zijn bedoeld in artikel XII.VII.15^{quater} worden op hun aanvraag benoemd in de graad van hoofdinspecteur van politie op 1 januari 2013 of 1 januari 2014, voor zover zij geen laatste evaluatie met eindvermelding “ onvoldoende ” hebben.

De in het eerste lid bedoelde datum van benoeming wordt vastgesteld door de bedoelde personeelsleden in te delen in twee gelijke groepen volgens dalende kaderanciënniteit. De eerste groep wordt bevorderd op 1 januari 2013 en de tweede op 1 januari 2014.

In afwijking van het tweede lid worden de betrokken personeelsleden die houder zijn van het brevet van operationeel misdrijfanalist evenwel benoemd op 1 januari 2013. ’ ».

« Art. 10. In het RPPol wordt een artikel XII.XI.18ter ingevoegd, luidende :

‘ Art. XII.XI.18ter. § 1. Het personeelslid dat krachtens artikel XII.VII.15^{quinquies} of artikel XII.VII.15^{sexies} wordt bevorderd door overgang naar het middenkader verwerft de loonschaal M1.1.

§ 2. In afwijking van de artikelen XI.II.3 tot XI.II.9 wordt de geldelijke anciënniteit van het in paragraaf 1 bedoelde personeelslid op de datum van die bevordering herberekend door, binnen de loonschaal M1.1, de anciënniteit te bepalen die overeenstemt met het bedrag van de wedde dat gelijk is aan of onmiddellijk hoger is dan de volledige wedde, zoals bedoeld in artikel XI.I.3, 2°, die het daags vóór die bevordering genoot.

De krachtens het eerste lid herberekende anciënniteit wordt na de bevordering aangevuld met de vanaf dan gepresteerde werkelijke diensten zoals bedoeld in artikel XI.II.4.

§ 3. In afwijking van artikel XI.III.28ter blijft het in paragraaf 1 bedoelde personeelslid dat bij zijn bevordering begunstigde is van de in dat artikel bedoelde toelage, die toelage genieten als hoofdinspecteur, voor zover het de verbintenis uiterlijk op 10 december 2008 heeft ondertekend en voor het overige aan de toekenningsvoorwaarden blijft beantwoorden. Het recht op de toelage vervalt evenwel definitief na het verstrijken van de lopende aanwezigheidsstermijn. ’ ».

B.2. De verzoekende partijen maakten deel uit van de rijkswacht en hebben er de basisopleiding gevolgd, maar beschikken niet over het brevet van de aanvullende gerechtelijke opleiding dat toegang verleende tot de bewakings- en opsporingsbrigades van de rijkswacht (hierna : BOB-brevet). Zij beroepen zich op hun relevante ervaring sinds 1994 en op hun brevet van operationeel misdrijfanalist en zijn van mening dat zij evenzeer als de gewezen leden van de bewakings- en opsporingsbrigades bij de rijkswacht (hierna : leden van de voormalige BOB) in aanmerking komen om tot hoofdinspecteur van politie te worden benoemd. Voorts klagen zij aan dat zij in geval van benoeming niet dezelfde weddenschaal genieten.

B.3. Volgens de parlementaire voorbereiding heeft de wetgever met de wet van 25 januari 2010 gevolg willen geven aan het arrest van het Hof nr. 94/2008 van 26 juni 2008.

Bij dat arrest vernietigde het Hof de artikelen 2 en 3 van de wet van 2 juni 2006 « tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten wat betreft de benoeming in de graad van aanstelling van bepaalde personeelsleden van de algemene directie van de gerechtelijke politie », in zoverre zij, door het invoegen van de artikelen XII.VII.15^{quater} en XII.VII.16^{quinquies} in het voormelde koninklijk besluit van 30 maart 2001, het voordeel van de bevordering door

overgang weigeren aan de aangestelde hoofdinspecteurs en commissarissen van de algemene directie gerechtelijke politie van de federale politie die, terwijl ze voldoen aan de andere in die bepalingen gestelde voorwaarden, geen houder zijn van het brevet van de aanvullende gerechtelijke opleiding dat toegang verleende tot de bewakings- en opsporingsbrigades van de rijkswacht.

In zijn arrest nr. 94/2008 oordeelde het Hof onder meer dat de valorisatie van de verworven ervaring van personeelsleden door hun benoeming in de graad van aanstelling, die met de voormelde wet van 2 juni 2006 werd nagestreefd, op zich als wettig kan worden beschouwd (B.9), en dat de maatregel van de artikelen 2 en 3 van die wet, die beoogden de gerezen spanningen binnen de gerechtelijke zuil van de federale politie tussen de benoemde hoofdinspecteurs en commissarissen en de aangestelde hoofdinspecteurs en commissarissen die beschikken over het brevet van de aanvullende gerechtelijke opleiding dat toegang verleende tot de bewakings- en opsporingsbrigades van de vroegere rijkswacht weg te werken, berust op een objectief criterium, namelijk de aard van het in aanmerking genomen brevet, en relevant is om het voormelde doel te bereiken (B.15).

Evenwel stelde het Hof vast dat het voordeel dat door de artikelen 2 en 3 van de voormelde wet van 2 juni 2006 werd verleend aan die categorie van aangestelde hoofdinspecteurs en commissarissen van politie kon worden beschouwd als een belangrijk en substantieel voordeel, vermits zij, zonder enige kwantitatieve beperking in de toegang tot de betrokken ambten, alle statutaire en pecuniaire voordelen genieten van de graad waarin zij voordien waren aangesteld, met mogelijkheid van onbeperkte mobiliteit na vijf jaar, terwijl het ontbreken van die voordelen de evenredigheid verantwoordde van de maatregel van de aanstelling in de hogere graad die door het Hof werd beoordeeld in het arrest nr. 102/2003 (B.16.1).

Het Hof stelde voorts vast dat de opleiding en ervaring van de houders van het brevet van de aanvullende gerechtelijke opleiding dat toegang verleende tot de bewakings- en opsporingsbrigades van de rijkswacht zeer verscheiden konden zijn (B.16.2). Het oordeelde dat die opleiding en de specifieke aard van de opdrachten die de bevoordeelde categorie van personeelsleden vervult, niet van dien aard zijn dat het voordeel van de bevordering door overgang bedoeld in de artikelen 2 en 3 van de voormelde wet van 2 juni 2006, ongeacht de duurtijd van hun opleiding en ongeacht de uitgeoefende taken die alle even essentieel zijn

voor de werking van de algemene directie gerechtelijke politie van de federale politie, niet kan worden toegekend aan de aangestelde hoofdinspecteurs en de commissarissen die onder die algemene directie vallen en die, terwijl ze voldoen aan de andere in de bestreden bepalingen gestelde voorwaarden, geen houder zijn van het voormelde brevet. Het Hof besloot dat de wetgever, door aldus binnen de algemene directie gerechtelijke politie van de federale politie een nieuw verschil in behandeling in te voeren tussen aangestelde hoofdinspecteurs en commissarissen van politie, een discriminerende inbreuk had gepleegd op de rechten van diegenen onder hen die zich in de situatie bevinden die zonet werd beschreven (B.16.2).

B.4. In de memorie van toelichting bij het ontwerp dat resulteerde in de bestreden wet, is gesteld :

« Met zijn arrest 94/2008 van 26 juni 2008 heeft het Grondwettelijk Hof de artikelen 2 en 3 van de wet van 2 juni 2006 tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten, wat betreft de benoeming in de graad van aanstelling van bepaalde personeelsleden van de algemene directie van de gerechtelijke politie van de federale politie (DGJ), vernietigd.

Het Hof stelt dat het benoemingsconcept zoals opgenomen in de wet van 2 juni 2006 op zich als wettig kan worden beschouwd maar meent desalniettemin dat het discriminatoir is de aangestelde ex-BOB'ers te benoemen en de andere aangestelden binnen DGJ, zijnde niet ex-BOB'ers, niet te benoemen, terwijl die benoeming kan worden beschouwd als een belangrijk en substantieel voordeel.

Dit ontwerp heeft tot doel die discriminatie weg te werken, namelijk door te voorzien in een benoeming voor alle in een hogere graad aangestelden, weliswaar niet noodzakelijkerwijze via dezelfde modaliteiten, die evenwel redelijk te verantwoorden zijn, zoals hierna zal blijken.

Het eerste uitgangspunt daarbij is het herstel van de benoemingsregels voor de ex-BOB'ers zoals vervat in voormelde wet van 2 juni 2006. Die worden in identieke bewoordingen hersteld. De inschalingswijze in het officierenkader wordt daarbij geëxpliciteerd. Het is steeds de bedoeling geweest die categorie te beschouwen als een soort van sociale promotie (zie de toelichting bij het toenmalige wetsvoorstel : ' Het mag niet om een automatisme gaan. De voorwaarden die toelating geven tot de benoeming kunnen vergeleken worden met het af te leggen parcours om dergelijke benoeming te bekomen ingevolge de normale procedure van interne bevordering. Door het vereisen van het brevet dat toegang verschafte tot de BOB, een voorafgaandelijke aanstelling, de uitoefening van de functie gedurende minimum 5 jaar en een aanvullende opleiding kan in onderhavig geval gesteld worden dat de laureaten van dit parcours *ad hoc* aan de vereisten hebben voldaan die volstrekt vergelijkbaar zijn met deze normale procedure. ') Dit alles dus met een bijzondere inschaling tot gevolg. Het wetsvoorstel van 2006 bleef evenwel ter zake technisch gezien wat

in gebreke voor wat de officieren betreft. Daaraan wordt nu verholpen, zoals nader toegelicht in de bespreking van artikel 8.

Het tweede uitgangspunt is dat de aangestelde niet-BOB'ers ook benoemd worden. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan de kritiek van het Hof door hen ook het belangrijk en substantieel voordeel van de benoeming toe te kennen. Dit neemt niet weg dat hun parcours toch in niet onbelangrijke mate verschilt van dat van hun collega's van de ex-BOB. Het gaat hier immers om leden van de rijkswacht die reeds de bekwaamheden van de basisopleiding binnen de rijkswacht hadden verworven en die, alvorens het BOB-brevet te kunnen behalen, eerst dienden te slagen voor een kennistest en vervolgens met succes een bijzondere opleiding dienden te volgen, wat niet of in mindere mate het geval was voor andere personeelsleden. Door het vereisen van het brevet dat toegang verschafte tot de BOB, een voorafgaandelijke aanstelling, de uitoefening van de functie gedurende minimum 5 jaar en een aanvullende opleiding kan in onderhavig geval gesteld worden dat de laureaten van dit parcours *ad hoc* aan de vereisten hebben voldaan die vergelijkbaar zijn met de normale procedure. Daarom worden de aangestelde niet-BOB'ers aansluitend op hun collega's ex-BOB benoemd. Hen wordt geen bijkomende opleiding opgelegd, noch een extra verplichte aanwezigheidstermijn van 5 jaar na benoeming. Daartegenover staat dan, wat de inschaling in het officierenkader betreft, een klassieke driestappenmethode. Die objectieve verschillen inzake parcours en modaliteiten rechtvaardigen een verschil in timing en inschaling en bieden een antwoord op de opmerking van de Raad van State dienaangaande » (*Parl. St.*, Kamer, 2008-2009, DOC 52-2193/001, pp. 4-5).

B.5. Het aannemen van regels die ertoe strekken in een eenheidspolitie personeelsleden te integreren die afkomstig zijn van drie politiekorpsen, waarbij die korpsen, wegens de specifieke opdrachten waarvoor ze instonden, aan verschillende statuten waren onderworpen, impliceert dat aan de wetgever een voldoende beoordelingsmarge wordt gelaten, opdat een hervorming van een dergelijke omvang kan slagen. Zulks geldt evenzeer wanneer, zoals te dezen, de wetgever in die aangelegenheid opnieuw optreedt.

Hoewel het niet aan het Hof staat zijn beoordeling in de plaats te stellen van die van de wetgever, is het daarentegen ertoe gemachtigd te onderzoeken of de wetgever maatregelen heeft genomen die redelijkerwijze zijn verantwoord ten aanzien van de door hem nagestreefde doelstellingen.

Bij dat onderzoek dient er mee rekening te worden gehouden dat het te dezen gaat om een bijzonder complexe aangelegenheid, waarbij een regel die betrekking heeft op sommige aspecten ervan en die door bepaalde categorieën van personeelsleden als discriminerend kan worden ervaren, deel uitmaakt van een algehele regeling die tot doel heeft drie politiekorpsen, die elk hun eigen kenmerken hadden, te integreren. Hoewel sommige onderdelen van zulk een regeling, afzonderlijk beschouwd, relatief minder gunstig kunnen zijn voor bepaalde

categorieën van personeelsleden, zijn zij daarom nog niet noodzakelijk zonder redelijke verantwoording indien de regeling in haar geheel wordt onderzocht. Het Hof dient rekening te houden met het feit dat een vernietiging van bepaalde onderdelen van een dergelijke regeling het algehele evenwicht ervan zou kunnen verstoren.

B.6. Zoals artikel 2 van de voormelde wet van 2 juni 2006, beoogt het thans bestreden artikel 2 van de wet van 25 januari 2010 - dat artikel XII.VII.15*quater* van het RPPol in identieke bewoordingen herstelt - de binnen de gerechtelijke zuil van de federale politie gerezen spanningen weg te werken tussen de benoemde hoofdinspecteurs en de aangestelde hoofdinspecteurs die beschikken over het BOB-brevet.

Die maatregel berust op een objectief criterium, namelijk de aard van het in aanmerking genomen brevet, en is relevant om het voormelde doel te bereiken.

B.7. Het Hof dient nog na te gaan of de maatregel onevenredige gevolgen heeft.

Het is onmiskenbaar dat het voordeel dat door artikel 2 van de bestreden wet wordt verleend aan die categorie van aangestelde hoofdinspecteurs van politie kan worden beschouwd als een belangrijk en substantieel voordeel, vermits zij, zonder enige kwantitatieve beperking in de toegang tot de betrokken ambten, alle statutaire en pecuniaire voordelen genieten van de graad waarin zij voordien waren aangesteld, met mogelijkheid van onbeperkte mobiliteit na vijf jaar, terwijl het ontbreken van die voordelen de evenredigheid verantwoordde van de maatregel van de aanstelling in de hogere graad die door het Hof werd beoordeeld in het arrest nr. 102/2003.

B.8.1. De wetgever heeft een verschil in behandeling laten bestaan tussen de in artikel XII.VII.15*quater* van het RPPol bedoelde personen - houders van het BOB-brevet -, die krachtens het herstel van die bepaling bij het bestreden artikel 2 van de wet van 25 januari 2010 onder de daarin gestelde modaliteiten in vijf jaarlijkse contingenten vanaf 1 januari 2008 tot en met 1 januari 2012 kunnen worden bevorderd door overgang naar het middenkader, en de in artikel XII.VII.15*quinquies* van het RPPol bedoelde personen, die op grond van het eveneens bestreden artikel 3 van de wet van 25 januari 2010 onder de daarin gestelde modaliteiten kunnen worden benoemd tot hoofdinspecteur van politie, in twee contingenten, op 1 januari 2013 en 1 januari 2014.

B.8.2. Als verantwoording voor het verschil in behandeling tussen de twee in B.8.1 vermelde categorieën van personen, is in de parlementaire voorbereiding aangevoerd « dat hun parcours [dat van de aangestelde hoofdinspecteurs zonder BOB-brevet] toch in niet onbelangrijke mate verschilt van dat van hun collega's van de ex-BOB. Het gaat hier immers om leden van de rijkswacht die reeds de bekwaamheden van de basisopleiding binnen de rijkswacht hadden verworven en die, alvorens het BOB-brevet te kunnen behalen, eerst dienden te slagen voor een kennistest en vervolgens met succes een bijzondere opleiding dienden te volgen, wat niet of in mindere mate het geval was voor andere personeelsleden » (*Parl. St.*, Kamer, 2008-2009, DOC 52-2193/001, p. 5).

B.8.3. Rekening houdend met de hoedanigheid van de verzoekende partijen en de door hen geformuleerde grieven heeft het Hof zich te dezen enkel uit te spreken over de vergelijking tussen de in B.8.1 eerstgenoemde categorie van personen en de personen - binnen de tweede categorie - die de basisopleiding binnen de rijkswacht hebben gevolgd en die zich beroepen op een lange beroepservaring en op hun kwalificaties als operationeel misdrijfanalist en die op 1 januari 2001 houder zijn van het brevet van operationeel misdrijfanalist (hierna : OMA-brevet).

B.8.4. De verzoekende partijen doen opmerken dat zij evenzeer als de leden van de voormalige BOB de basisopleiding binnen de rijkswacht hebben gevolgd en een selectieprocedure hebben doorlopen waarin zowel de intelligentie, het redeneervermogen en de persoonlijkheid van de kandidaten als hun vermogen om een gerechtelijke casus te analyseren zijn getest, terwijl er in de selectieprocedure voor de toegang tot de opleiding voor de bewakings- en opsporingsbrigades enkel een kennistest is. De geselecteerde kandidaat-operationele misdrijfanalisten hebben met succes een gespecialiseerde opleiding gevolgd om het OMA-brevet te kunnen behalen, waarvoor een slaagpercentage met een minimum van 70 pct. van de punten is vereist.

B.8.5. De Ministerraad voert aan dat de personen die behoren tot de eerste in B.8.1 vermelde categorie, enkel in aanmerking komen mits zij de bijzondere opleiding van ten minste 140 uren overeenkomstig artikel XII.VII.15^{quater}, § 2, van het RPPol hebben gevolgd en dat zij gedurende vijf jaar vanaf de bevordering worden uitgesloten van de mobiliteit voor andere betrekkingen dan die in de algemene directie gerechtelijke politie van de federale

politie, modaliteiten die niet gelden voor de personen die behoren tot de tweede in B.8.1 vermelde categorie.

De Ministerraad betoogt tevens dat de operationele misdrijfanalisten geen operationele rechercheopdrachten uitvoerden en enkel laterale steun gaven in de vorm van analyse. Zij deden geen werk op het terrein en functioneerden op niveau van de districten, in tegenstelling tot de leden van de voormalige BOB die over het hele grondgebied onderzoeksopdrachten uitvoerden in de strijd tegen de zware criminaliteit en die de enigen waren die zich naast de staatsveiligheid bezighielden met terrorismebestrijding.

B.8.6. Uit artikel XII.VII.15*quinquies*, derde lid, van het RPPol, zoals ingevoegd bij artikel 3 van de wet van 25 januari 2010, volgt dat de houders van het OMA-brevet ongeacht hun kaderanciënniteit worden benoemd in het eerste van de twee contingenten waarin die regeling voorziet. Weliswaar kan die benoeming pas op 1 januari 2013 plaatsvinden, dus tot vijf jaar na de eerste lichte van de in artikel 2 van die wet bedoelde houders van het BOB-brevet, maar dat uitstel kan, gelet op de in B.5 omschreven beoordelingsmarge en rekening houdend met de voormelde verschillen, niet kennelijk onevenredig worden geacht.

Aan dat oordeel wordt geen afbreuk gedaan door de vaststelling dat de verzoekende partijen reeds verzoekende partijen waren in de zaak beslecht bij het voormelde arrest nr. 94/2008, noch door de vaststelling dat zij een « parcours » hebben afgelegd dat sterk vergelijkbaar is met dat van de categorie van personen met wie zij wensen te worden gelijkgesteld. Zoals reeds vermeld, is de wetgever met de bestreden bepalingen precies tegemoet willen komen aan het voormelde arrest. Rekening houdend met wat in B.5 in herinnering is gebracht en met het feit dat de tijdelijke benoemingsprocedures waarin de politiehervorming voorziet, elk hun eigen logica hebben in het met die hervorming nagestreefde algemene evenwicht, is niet vereist dat alle betrokken personen op precies dezelfde wijze worden behandeld.

B.9. In zoverre de bestreden bepalingen de actuele personeelsleden van het basiskader die de basisopleiding bij de rijkswacht hebben gevolgd en die zich kunnen beroepen op hun beroepservaring en hun kwalificaties als operationeel misdrijfanalist en die op 1 januari 2001 houder zijn van het brevet van operationeel misdrijfanalist niet op dezelfde wijze behandelt als diegenen die op dat tijdstip houder zijn van het brevet van de aanvullende gerechtelijke

opleiding dat toegang verleende tot de bewakings- en opsporingsbrigades van de rijkswacht, schenden zij de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Het middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt de beroepen.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 27 juli 2011.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Bossuyt